

Základní škola a Mateřská škola, Břežany

okres Znojmo příspěvková organizace 67165 Břežany 174, IČ: 75 00 88 82

e-mail: reditelna@zsbrezany.cz tel. 515 277113

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Název: „Jaro, léto, podzim, zima, v naší školce je vždy prima!“

*„Řekni mi a já zapomenu,
ukáž mi a já si zapamatuji,
nech mě to udělat a já pochopím.“
Staré čínské přísloví*

ŠVP je platný od 1.9. 2020

Zpracovali: Nikola Hansalová, Marie Fajmonová a kolektiv MŠ

Číslo jednací 705/2020

Projednáno na pedagogické radě dne 24.08. 2020

Projednáno na školské radě dne 26.08. 2020

Obsah školního vzdělávacího programu:

1. Identifikační údaje mateřské školy
2. Obecná charakteristika školy
3. Podmínky vzdělávání
 - 3.1. Věcné podmínky
 - 3.2. Životospráva
 - 3.3. Psychosociální podmínky
 - 3.4. Organizace vzdělávání
 - 3.5. Řízení mateřské školy
 - 3.6. Personální a pedagogické zajištění
 - 3.7. Spolupráce s rodinou
 - 3.8. Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
 - 3.9. Podmínky vzdělávání dětí nadaných
 - 3.10. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let
4. Organizace vzdělávání
5. Charakteristika vzdělávacího programu
6. Vzdělávací obsah
 - 6.1. Téma: Jen si děti všimněte, co je krásy na světě
 - 6.2. Téma: Dobrou radu ti dám, nejsi na světě sám
 - 6.3. Téma: Letem světem
 - 6.4. Návrhy názvů integrovaných bloků
7. Evaluační systém

1. Identifikační údaje mateřské školy:

Č.j.: 705/2020

Název zařízení: Základní škola a Mateřská škola, Břežany, příspěvková organizace

Sídlo školy: Břežany 174, 671 65

IČO: 750 088 82

Redizo: 600 127 915

Zřizovatel: Obec Břežany 103, 671 65

Ředitelka organizace: Mgr. Lucie Martinková

Telefon: 515 277113, ředitelství ZŠ: 515 277 113

E-mail: reditelna@zsbrezany.cz

Webová adresa: www.zsbrezany.cz

Vedoucí učitelka: Nikola Hansalová

Kontrolní orgán: Česká školní inspekce

Kapacita školy: 56 dětí

Zpracoval: kolektiv pedagogických pracovníků mateřské školy

Platnost ŠVP: ŠVP je platný od 1. září 2020, může být aktualizován po projednání pedagogickou radou školy.

Školní vzdělávací program byl projednán a schválen pedagogickou radou školy

dne 24. srpna 2020 a je umístěn ve vestibulu školy a na internetových stránkách školy.

Platnost ŠVP je od 1.9.2020.

2. Obecná charakteristika školy:

Naše mateřská škola byla od 1.9. 1996 zařazena do sítě předškolních zařízení a k 1.1. 2003 přešla do právní subjektivity pod základní školu v Břežanech. Od 01.08. 2019 je zde ředitelkou Mgr. Lucie Martínková. Vedoucí učitelkou je od 01.03. 2020 Nikola Hansalová. Škola je jednopatrová budova se dvěma třídami s kapacitou 56 dětí. Pracují zde čtyři pedagogické pracovnice, z nichž jedna absolvovala kurz logopedického asistenta, o úklid se stará paní uklízečka, o údržbu budovy a okolí budovy se stará pan školník. Součástí budovy je školní jídelna, kde pracují dvě kuchařky a vedoucí stravování.

V budově se nachází dvě třídy a dvě herny, dvě sociální zařízení pro děti, dvě šatny pro děti, dvě kuchyňky na vydávání stravy a dva kabinety pro pedagogické pracovníky. Ve třídách jsou malé kabinety pro pomůcky. Okolí budovy tvoří rozlehlá zahrada se zahradním náčiním na relaxaci, hry, odpočinek i pohybové využití dětí. Umístění školy nám umožňuje chodit s dětmi často do přírody. V druhé části budovy je velká kuchyně se skladem a kanceláří vedoucí stravování. Všechny prostory i vybavení splňují bezpečnostní i hygienické normy dle platných předpisů.

Každoročně pořádáme spoustu akcí pro děti i rodiče s dětmi. Jezdíme na plavání do rehabilitačního centra v Hrušovanech nad Jevišovkou, společně se školou navštěvujeme brněnské divadlo Radost. Ve škole probíhají edukačně-stimulační skupinky, kroužek Metoda dobrého startu nebo kroužek logopedické prevence.

Filosofií naší školy je rozvíjet samostatné a zdravé sebevědomé děti cestou přirozené výchovy. Veškeré snažení zaměstnanců školy směřuje k tomu, aby zde bylo dítě šťastné a spokojené.

3. Podmínky vzdělávání

3.1. Věcné podmínky

Naše MŠ má dostatečně velké prostory pro momentální počet zapsaných dětí. Prostorové uspořádání vyhovuje různým skupinovým a individuálním činnostem dětí.

Dětský nábytek, nářadí k tělovýchově a zdravotně hygienické zařízení a předměty pro odpočinek dětí jsou přizpůsobeny stanoveným požadavkům. Odpovídá počtu dětí a je esteticky vzhledné. Vybavení hračkami, pomůckami a náčiním odpovídá počtu a věku dětí, avšak ho postupně doplňujeme, popřípadě vyměňujeme. Hračky jsou dětem přístupné, umístěné tak, aby je děti dobře viděly a mohly si je samostatně brát. V minulém i letošním roce jsme doplnily hodně stolních her (domina, pexesa, ..), puzzle, dřevěné stavebnice, kočárky, maňásky nebo různé logopedické pomůcky. Ve škole je dostatek výtvarného materiálu - běžný i netradiční. Děti svými výtvary zdobí prostory MŠ, rodičům jsou všechny výtvary a práce přístupné. Ve školním roce 2018/2020 se koupily do dolní třídy nové skříně na hračky. Staré jsme použili v kabinetech/kancelářích.

Na školní budovu navazuje školní zahrada, která umožňuje dětem rozmanité pohybové aktivity. Vybavení zahrady nám vyhovuje, v roce 2019 bylo vybudováno nové pískoviště, v druhém pískovišti vyměněn písek, pořízeny balanční prvky a domeček s horolezeckou stěnou. Na zahradě bude nutné obměnit/zrekonstruovat lavičky a přetříť dřevěné konstrukce u houpaček a dalších.

Všechno prostory MŠ (vnitřní i venkovní) splňují hygienické a bezpečnostní normy.

3.2. Živospráva

Dětem je podávána plnohodnotná a vyvážená strava, ale je potřeba děti motivovat k lepším stravovacím návykům (jíst pomazánky, zkoušet nové věci). Vše ve spolupráci s rodinou. Je zajištěn dostatečný pitný režim. Dětem je podáván čaj, šťávy z ovoce nebo voda. Pitný režim musíme u dětí hlídat, často jim jej připomínáme. Ve stravě je ve velké míře zařazeno ovoce a zelenina. Děti motivujeme k jedení ovoce a zeleniny. Děti do jídla nenutíme, avšak trváme na ochutnání, popřípadě zhodnocení jídla. Denní režim je flexibilní, umožňuje přizpůsobení aktuálním potřebám a situacím. Denně jsme dostatečně dlouho venku, děti mají dostatek volného pohybu na školní zahradě, ale v interiéru školy je pohyb omezen v rámci možností. Vzhledem k tomu, že dbáme na bezpečnost dětí, zařazujeme především organizované pohybové chvíle. Respektujeme individuální potřebu spánku a odpočinku. Po obědě odpočívají všechny děti. Děti, které nespávají, si po krátkém odpočinku mohou vzít na lehátko nebo ke stolu knížku na prohlížení nebo si vybrat jinou klidovou činnost. Učitelky i ostatní zaměstnanci se chovají podle zásad zdravého životního stylu a tím jsou dětem vzorem.

3.3. Psychosociální podmínky

Děti a dospělí se v MŠ cítí dobře, spokojeně a bezpečně. Umožňujeme adaptaci pro nové děti a jejich rodiče. Respektujeme individuální a vývojové potřeby dětí. Více se zaměříme na děti s vadami řeči a na děti s odkladem školní docházky. Všechny děti mají rovnocenné postavení. Učitelky respektují potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Necháváme děti samostatně se rozhodovat, navozujeme situace pohody, klidu a relaxace. Nepřipouštíme projevy nerovnosti, podceňování či zesměšňování - pokud se vyskytne, ihned řešíme. Vedeme děti k názoru, že jsme si všichni rovni bez ohledu na sociální a finanční rozdíly. Volnost a svoboda dětí je vyvážená s nezbytnou mírou omezení. Učíme děti pravidlům soužití ve třídě. Děti dostávají jasné a srozumitelné pokyny. Děti podporujeme, komunikujeme s nimi přímě, vstřícně, empaticky, snažíme se dětem naslouchat. Podporujeme jejich zdravou soutěživost. Uplatňujeme pedagogický styl s nabídkou, při kterém počítáme se samotným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte, snažíme se, aby byla dítěti blízká, lehce pochopitelná, přiměřeně náročná. Vyhýbáme se negativním slovním komentářům, podporujeme děti v experimentování, jejich práci oceňujeme, přiměřeně pozitivně reagujeme. Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, vzájemná pomoc a podpora. Věnujeme se neformálním vztahům dětí ve třídě a snažíme se je nasměrovat prosociálně.

3.4. Organizace vzdělávání

Náš denní řád je dostatečně pružný, snažíme se reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby, ovšem ne vždy to jde, pracujeme na zlepšení. Do programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Plně se věnujeme dětem a jejich vzdělávání. Děti v naší MŠ nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí. Snažíme se dbát na jejich soukromí - možnost uchýlit se do klidného koutku. Děti mají dostatek času i prostoru na spontánní hru, mohou ji dokončit a později v ní třeba i pokračovat. Hry se snažíme organizovat tak, aby byly děti podněcovány k vlastní aktivitě a k experimentování. Učitelky vytváří podmínky pro individuální, skupinovou i frontální činnost. Plánování vychází z ŠVP, z potřeb a zájmů dětí. Provoz MŠ začíná v 6:30 a končí v 16:00. V době hlavních prázdnin, po domluvě s zřizovatelem, bývá MŠ otevřena první tři týdny v červenci.

REŽIM DNE:

- 6:30 Škola se otevírá, spontánní hra, děti se schází ve třídě Koťátek
- 8:15 Třídu Žabiček si přebírá jejich třídní učitelka a s dětmi odchází do horní třídy
- 8:30 – 9:00 Hygienické návyky, svačina formou samoobsluhy
- 9:00 – 9:45 Činnosti vyplývající z ŠVP/TVP, spontánní nebo řízené
- 9:45 – 11:15 Příprava na pobyt venku, pobyt venku
- 11:15 – 12:00 Hygienické návyky, oběd, hygiena a příprava na odpočinek
- 12:00 – 14:00 Poslech pohádky, odpočinek/spánek; děti, které nespí, se mohou po krátkém odpočinku věnovat klidovým činnostem
- 14:00 – 14:30 Postupné vstávání dětí, hygiena, svačina, příchod dětí z horní třídy Žabičky
- 14:30 – 16:00 Pohybové hry, grafomotorika, individuální zájmová činnost dětí, rozchod dětí

3.5. Řízení mateřské školy

Povinnosti a pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny. Musíme zapracovat na funkčním informačním systému mezi zaměstnanci. Informační systém mezi rodiči je funkční (informační nástěnky, webové stránky MŠ, informační schůzky.) Vedoucí učitel vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy a respektuje, podporuje jejich názor a jejich vzájemnou spolupráci. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu, vyhodnocuje práci zaměstnanců. Pedagogický sbor pracuje jako tým. Plánování pedagogické práce chceme zlepšit, budeme zakládat přípravy do šanonů MŠ spolupracuje s PPP Znojmo, SPC Znojmo, ZŠ, OSR Břežany, zřizovatelem OÚ Břežany, obcí Mackovice a hlavně s rodiči. Na spolupráci MŠ a ZŠ budeme dále pracovat, budeme pořádat společné akce, soutěže, oslavy. Budeme pracovat i na spolupráci s dalšími vesnicemi, ze kterých k nám nastoupí děti.

3.6. Personální a pedagogické zajištění

Ve škole pracují čtyři kvalifikované pedagogické pracovnice, z čehož je jedna pedagogická pracovnice zajištěna na překrývání, v rozsahu 3 hodin. Pracujeme podle jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Učitelky se průběžně vzdělávají. Ředitelka školy / vedoucí učitelka podporuje profesionalizaci svého týmu a bude sledovat udržení a další růst kompetencí všech pedagogů. Bude vytvářet podmínky pro další jejich systematické vzdělávání. Služby učitelů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech

činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti. Zaměstnanci se chovají a pracují profesionálně v souladu se společenskými pravidly, podílejí se na tvorbě a realizaci ŠVP, tvoří diagnostiku dětí, znají a respektují školní řád. Spolupracujeme s klinickým logopedem, PPP Znojmo, SPC Znojmo, podle potřeby s pediatrií dětí.

3.7. Spolupráce s rodinou

Mezi zaměstnanci školy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Neustále na vztahu s rodiči pracujeme. Učitelé sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, rodin a snaží se jim porozumět, vyhovět. Rodiče se mohou podílet na dění v MŠ, mohou se účastnit různých programů. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Mohou se spolupodílet při plánování programu mateřské školy, při řešení vzniklých problémů apod. Učitelé rodiče informují o jejich dítěti, domlouvají se na společném postupu při jeho výchově a vzdělávání. Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost, nezasahují do života a soukromí rodiny.

AKCE PRO RODIČE A PRO RODIČE S DĚTMI:

- Beseda pro rodiče na zač. školního roku
- Konzultace s rodiči na jejich žádost
- Táborák
- Dýňování
- Rozsvěcování vánočního stromčku u OÚ
- Vánoční besídka
- Vítání jara
- Šipkovaná
- Velikonoční dílničky
- Besídka na Den matek
- Rozloučení s předškoláky

3.8. Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Ve školce nejsou evidovány děti se speciálními vzdělávacími potřebami, pro které by měl být zpracován individuální vzdělávací plán (IVP). Pracujeme na zajištění kvalitní péče dětem se špatnou výslovností, vedoucí učitelka má kurz logopedického asistenta, v budoucnosti plánujeme školení pro všechny pedagogy, minimálně pro jednoho ve třídě. Na začátku roku se u dětí provádí logopedické vyšetření (2019 SPC Znojmo). Dětem může být doporučena návštěva logopeda, pokud problém s řečí není závažný, řeší jej preventista ve škole. Důležitá je vždy však spolupráce rodiny. Zavádíme kroužek logopedické prevence pod vedením vedoucí učitelky Nikoly Hansalové. Ve školním roce 2019/20 se konal pod záštitou brněnské organizace Rytmik dětem, rodiče si jej velice chválili. V kroužku logopedické prevence

chceme určitě pokračovat. Speciální péči věnujeme i dětem s odkladem školní docházky, avšak v této chvíli žádné neevidujeme.

3.9. Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Momentálně se mezi dětmi nevyskytuje žádné dítě, které by se jevilo jako mimořádně nadané. V případě, že se takové dítě ve škole vyskytne, víme, na jaké odborníky se máme obrátit a budeme s nimi spolupracovat. (PPP Brno, Znojmo, LŠU, ZUŠ) Naše organizace spolupracuje s Mensou České republiky jako jedna z mála škol na Znojemsku.

3.10. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Do naší mateřské školy se přijímají děti mladší tří let. Děti mladší tří let jsou v dolní třídě společně s dětmi tříletými a čtyřletými, ve třídě Koťátek. Třída je vybavena hračkami pro ně určenými, ale zároveň jsou zde hračky i pro starší děti kvůli rannímu scházení a odpolednímu rozcházení dětí. Je zde dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí. Třídy jsou pro vybaveny relaxačním/odpočinkovým koutkem, který je nezbytný. Šatní skříňky jsou dosti velké na náhradní oblečení a hygienické potřeby. Režim dne je dětem přizpůsobený. Mají dostatečný prostor na odpočinek. Každé dítě je respektováno potřebou adaptace. První dny umožňujeme zákonnému zástupci přítomnost při adaptaci dítěte. Pokud má dítě ve školce staršího sourozence v horní třídě, starší sourozenec může být po potřebnou dobu adaptace v dolní třídě se sourozencem mladším. Vzdělávací činnosti jsou dětem uzpůsobeny. Děti do činností nenutíme, pokud nechtějí, nemusí se účastnit, avšak musí být v dohledu učitelky - pravidla stanová na začátku školního roku, která zatím děti vždy dodržovaly. Děti mají ve třídě pocit jistoty a bezpečí.

Učitelky se sebevzdělávají ohledně práce s dvouletými dětmi, plánujeme školení.

4. Organizace vzdělávání

I. třída (*Koťátko*) se nachází v přízemí, je dostatečně prostorná, světlá. Dochází sem děti od dvou až cca 4,5 let. Ve třídě je pět stolečků s židličkami, z čehož jeden stoleček slouží výhradně k výtvarné potřebě dětí. V herně je kout na uložení lehátek a kout s regálem na lůžkoviny. Před třídou se nachází umývárna a toalety, před nimi je šatna. Šatna slouží k převlékání dětí a k informovanosti rodičů pomocí nástěnek. Všechny prostory jsou pravidelně umývány, desinfikovány, je zde pravidelně větráno. Velikostně třída odpovídá danému počtu dětí. Od 9:35 přichází druhá učitelka, tzn. že na přípravu na pobyt venku, na pobyt venku, oběd a na přípravu dětí na odpočinek a poslech pohádky jsou dvě učitelky. Dolní třída je v provozu od 6:30 do 16:00.

II. třída (*Žabičky*) je v patře, dochází sem děti ve věku 4,5 let až 7 let. Před schody do patra je malá před šatna, kterou děti využívají v případě špatného počasí - mokro, bláto. Před třídou je šatna, která slouží k převlékání dětí a k informovanosti rodičů pomocí nástěnek, následuje umývárna s toaletami, třída a herna. Ve třídě počet stolů a židliček odpovídá počtu přijatých dětí. Opět jeden stoleček slouží k výtvarné potřebě dětí. Herna je světlá s dostatečným prostorem pro všechny aktivity dětí. Horní třída je v provozu od 8:15 do cca 14:30, než se horní třída přesune dolů.

V obou třídách dbáme na to, aby se děti co nejvíce osamostatnily. Aby se dokázaly samy domluvit, pracovat ve skupinách, aby se pouštěly samy do různých činností. Nemít strach říct svůj názor, své přání, uměly si třeba i postěžovat na to, co se jim nelíbí. Pracujeme s komunitními i s diskuzními kroužky. DK uplatňujeme častěji, ale i KK jsou nedílnou součástí naší práce. Dětem nabízíme denně dostatek činností, ze kterých si mohou libovolně a naprosto svobodně vybrat podle toho, jak je zaujmou. Vedeme děti ke kooperativnímu učení, což znamená, že na daných úkolech spolupracují, učí se úkoly a role rozdělovat, učí se pomáhat jeden druhému, radit si a vyvíjet společné úsilí. Zároveň děti vedeme k samostatnému řešení problémů v praktických situacích. Požadujeme, aby se děti naučily hodnotit, popřípadě kontrolovat svoji nebo společnou práci. Ve výchově upřednostňujeme prožitkové učení, které vychází přímo ze zkušenosti a prožitku dětí. Toto učení je pro děti nejvíce přirozené.

Zaměření našich tříd je částečně na ekologii, vzhledem k místu, ve kterém se naše škola nachází, a převážně na obnovování, udržování a uctívání lidových tradic. Děti o tradicích učíme, zapojujeme je do různých akcí i s rodiči, dalšími příbuznými a občany ze vsi. Advent - rozsvěcování vánočního stromu, Velikonoce - dílničky, Vítání jara, Pálení čarodějnic, ...

Dále se zaměřujeme na výtvarnou výchovu - snažíme se děti seznámit s různými výtvarnými technikami, ať už tradičními či netradičními.

Děti mají vlastní portfolio, kam mohou vkládat své omalovánky, výkresy či pracovní listy na jejich uvážení. S odstupem času do portfolio nahlíží, prohlíží si ho, vzpomínají, co a jak jsme dělali, starší děti už často dokáží porovnat kvalitu své práce dříve a v současnosti.

Děti jsou do naší MŠ přijímány dle předem stanovených kritérií, která jsou dostatečně dlouhou dobu před zápisem zveřejněna na webových stránkách školy, informační desce OÚ, nástěnkách v MŠ. Zápis probíhá v měsíci květnu a přednostně jsou přijímány děti z Břežan. Zákonný zástupce má však právo požádat o přijetí k předškolnímu vzdělávání kdykoliv během roku. Pokud to kapacita školy umožňuje, jsou děti v průběhu roku přijímány.

Umožňujeme sourozencům, aby si napomáhaly v adaptaci na školní prostředí. Pokud je starší sourozenec v horní třídě, může být po nezbytně dlouhou dobu pro adaptaci mladšího sourozence v dolní třídě.

Naše MŠ je spádová pro děti z Břežan a Mackovic, ovšem pokud to kapacita dovoluje, přijímáme děti i z jiných vesnic, jako jsou například Čejkovice nebo Pravice.

5. Charakteristika vzdělávacího obsahu

„Jaro, léto, podzim, zima, v naší školce je vždy prima!“

Rámcové cíle v souladu s RVP PV:

- Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
- Osvojení základních hodnot, na nichž je založena naše společnost
- Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Školní vzdělávací program jsme vytvořili dle našich zkušeností, podmínek a možností. Základem však bylo pečlivé prostudování RVP PV.

Vzdělávací záměr:

- Rozvoj osobnosti dítěte, jeho individuality
- Rozvoj a podpora vztahu k sobě i druhým v souladu s lidskými hodnotami
- Rozvoj vzdělávacího potenciálu s citovým postojem k ostatním lidem, rodině, přírodě, člověku a jeho práci
- Rozvoj samostatnosti dítěte a jeho zdravého sebevědomí
- Vedení dětí ke zdravému životnímu stylu

Naše MŠ je zařízení sloužící dětem a jejich vzdělávání. Vytváříme dítěti takové vzdělávací podmínky, aby dostatečně rozvíjelo svůj všestranný potenciál a na konci předškolního věku disponovalo požadovanými kompetencemi.

Každé dítě s odkladem bude mít/má vypracovaný IVP.

Zaměříme se více na činnosti předškoláků - budeme pokračovat v Edukativně stimulačních skupinkách. Práce s dětmi probíhá v odpoledních hodinách a podmínkou je účast někoho z rodiny (rodič, prarodič, dospělý sourozenec, ..).

Více se zaměříme na logopedickou prevenci, kterou se snažíme zařazovat do každodenních činností.

Při každodenních vzdělávacích činnostech se řídíme několika pravidly:

- Prospěch dítěte v každé situaci
- Vést dítě cílevědomě a poskytovat dobré základy do života
- Respektovat individualitu - každé dítě je jiné, má jiné potřeby a učí se jiným tempem
- Podporovat způsob práce, který je pro jedince příznivý a přirozený
- Klást velký důraz na prožitky a pocity
- Poskytovat možnosti a příležitosti experimentovat, samo si věci vyzkoušet a samo se rozhodnout (umožnit výběr z více možností)

- Rozvíjet vztah dítěte ke svému okolí, přírodě, k lidem a lidským společenským a kulturním hodnotám
- Umožnit maximální pohybové aktivity
- Rozvíjet schopnost komunikace

Metody práce: *slovní, názorné i praktické*

- Hra
- Prožitkové a kooperativní učení hrou a činnostmi
- Situační učení
- Spontánní učení (princip přirozené nápodoby)

Formy práce: komunikační kruh, diskusní kruh, besedy, divadla, přednášky, encyklopedie, CD, DVD, tématické vycházky, výlety, domácí dobrovolné a kreativní úkoly s rodiči, ...

Postupně směřujeme k vytváření základů klíčových kompetencí:

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence činnostní a občanské

6. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je rozdělen do tří témat, v kterých se prolíná pět vzdělávacích oblastí:

- Dítě a jeho tělo
- Dítě a jeho psychika
- Dítě a ten druhý
- Dítě a společnost
- Dítě a svět

Plán je vypracován jako schéma, podle kterého si tvoříme TVP. Podtémata / integrované bloky / volíme stejné v obou třídách kvůli návaznosti naší pedagogické práce. Časová délka jednotlivých bloků záleží na aktuálním dění a zájmu dětí.

Při tvorbě TVP vycházíme z ŠVP, z aktuálních situací a z potřeb dětí.

Témata: 1. Jen si děti všimněte, co je krásy na světě
2. Letem, světem
3. Dobrou radu ti dám, nejsi na světě sám

6.1. Téma: Jen si děti všimněte, co je krásy na světě

Charakteristika - dílčí vzdělávací cíle: Rozvoj a užívání všech smyslů, rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí. Podporovat duševní pohodu, rozvoj řeči, jazyka a poznávacích procesů. Seznamovat s pravidly chování k jinému dítěti či dospělému, rozvoj kooperativních dovedností. Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, ve kterém žije. Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo
- Pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

Kompetence k řešení problémů:

- Řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně, náročnější s oporou a pomocí dospělého
- Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti, rozlišuje řešení, která jsou funkční a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit

Komunikativní kompetence:

- Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

Sociální a personální kompetence:

- Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- Projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Činnostní a občanské kompetence:

- Svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Vzdělávací nabídka:

- Pohybové činnosti, míčové hry, sezónní činnosti
- Manipulační činnosti, pracovní a sebeobslužné činnosti
- Hudební hry a činnosti
- Psychomotorické hry, konstruktivní a grafické činnosti
- Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, slovní hádanky
- Recitace, zpěv, komentování zážitků a aktivit
- Poslech pohádek a příběhů
- Grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel a písmen
- Sluchové hry
- Motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- Námětové hry a činnosti
- Hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické, logické, obrazné, pojmové)
- Úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině

- Činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci
- Hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- Poslech a sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- Estetické a tvůrčí aktivity
- Výlety do okolí
- Dramatické činnosti
- Kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- Činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- Aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí MŠ
- Setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo MŠ
- Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce)
- Kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí)
- Hry a aktivity na téma dopravy
- Ekologické hry a aktivity zaměřené k praktické orientaci v obci

6.2. Téma: Dobrou radu ti dám, nejsi na světě sám

Charakteristika - dílčí vzdělávací cíle: Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace oko/ruka, dýchání, rozsah pohybu); osvojení si věku přiměřených praktických dovedností; osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí; rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností; zpřesňování a kultivace smyslového vnímání - přechod od konkrétního ke slovně logickému vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení; posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, radost z objevování, ..); poznávání sebe sama, rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání; vytváření povědomí o mezilidských morálních hodnotách; seznamování se světem lidí, osvojení si základních poznatků o prostředí, ve kterém dítě žije, vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností; vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi a planetou Zemí; pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit; rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

- Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

Kompetence k řešení problémů

- Všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- Řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

Komunikativní kompetence

- Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- Komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou

Sociální a personální kompetence

- Spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- Chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- Je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem

Činnostní a občanské kompetence

- Dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- Chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- Zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

Vzdělávací nabídka:

- Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti - hygiena, stolování, oblékání, úklid, úprava, prostředí

- Smyslové hry, hudební činnosti, činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- Manipulační, konstruktivní a grafické činnosti
- Hry se slovy, vokální činnosti, artikulační hry, rozhovory, samostatný slovní projev na určité téma
- Přednes, dramatizace, zpěv, prohlížení a "četba" knížek, orientace v encyklopediích
- Záměrné pozorování běžných objektů a předmětů - určování vlastností a znaků
- Třídění, uspořádání, porovnávání, přiřazování předmětů nebo hraček, experimentování s materiálem nebo předměty
- Hry na rozvoj postřehu, vnímání, zrakové a sluchové paměti, smyslové hry
- Činnosti k poznávání a určení časových pojmů a vztahů související s denním řádem, časová i logická posloupnost dějů, příběhů a událostí
- Činnosti, které v dětech vyvolávají veselí a pohodu
- Cvičení organizačních dovedností
- Estetické tvůrčí aktivity
- Hry na téma rodina, přátelství apod., vyjadřování pocitů dramatickým vystoupením a mimikou obličeje
- Společenské hry
- Hry, kde se dítě učí ohleduplnosti k druhému, společné řešení problému
- Četba, vyprávění - rozhovory o pohádce, příběhu
- KK, mluví jen jeden
- Přípravy a realizace společných oslav
- Tvůrčí činnosti - hudebně pohybové, dramatické apod. (tříbení vkusu)
- Sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- Práce s literárními texty, s obrazovým materiálem a didaktickými pomůckami
- Pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník)
- Praktické činnosti - seznamování dětí s různými přírodninami a umělými látkami a různými materiály, zkoušet jejich vlastnosti, manipulace s nimi

6.3. Téma: Letem světem

Charakteristika - dílčí vzdělávací cíle: Vést děti k zdravým životním návykům a postojům, rozvoj psychické a fyzické zdatnosti, vzdělávacích dovedností, poznávání a učení, podílet se na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí, vytvořit elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí - zaměření na enviromentální výchovu. Rozvoj předčtenářské gramotnosti, rozvoj kultivovaného projevu, vytvoření základů pro práci s informacemi, získávání relativní citové samostatnosti. Rozvoj schopnosti vytvářet citové vztahy, rozvíjet je a plně je prožívat. Rozvoj mravního a estetického vnímání, získat schopnost záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci. Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem v rodině, mateřské škole, .. Poznávání jiných kultur.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- Uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

Kompetence k řešení problémů

- Užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Komunikativní kompetence

- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Sociální a personální kompetence

- Dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

Činnostní a občanské kompetence

- Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

Vzdělávací nabídka:

- Lokomoční pohybové činnosti (přirozené cviky), nelokomoční pohybové činnosti, změny poloh a činností na místě, základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti
- Seznamování s věcmi, které děti obklopují a jejich praktickým využitím
- Činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- Činnosti zaměřené k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazu, prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

- Společné diskuze, rozhovory, vyprávění zážitků, příběhů (vyprávěné podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- Poslech čtených nebo vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních představení
- Vyprávění toho, co dítě vidělo a shledalo
- Přednes, recitace, zpěv, dramatizace
- Grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- Motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- Smyslové hry, činnosti na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- Hry zaměřené na tvořivost, představivost a fantazii (výtvarné, hudební, konstruktivní, taneční, dramatické)
- Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, pyktogramy, značky, symboly, obrazce)
- Spontánní hra
- Pohádky a příběhy obohacující citový život dítěte
- Činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností - čím se lidé mezi sebou liší (fyzické, psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní (činnosti vedoucí k identifikaci sebe sama)
- Sociální a interaktivní hry, hraní rolí
- Aktivita podporující sbližování dětí
- Hry a činnosti vedoucí k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se, půjčit věc, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor
- Přibližovat dětem různé zvyky a tradice
- Hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě - dospělý, učitelka - dítě)
- Aktivita přibližující dětem svět kultury a umění, umožnění mu poznat rozmanitost kultur (divadla, výstavy, sport, představení)
- Hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích
- Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě - příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období
- Sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro děti zajímavé
- Poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, kontakt se zvířaty, požáry apod.)

6.3. Návrhy názvů integrovaných bloků:

- ❖ Kluci a holky z naší prima školky
- ❖ Vítej školkáčku
- ❖ Neroste tu v zahradě, co bych neměl rád
- ❖ Dary podzimu - kaštiny žaludy, houby
- ❖ Podzime, podzime, už zase nosíš deště - počasí
- ❖ Kam letí draci, kam letí ptáci
- ❖ Tradice u nás a jinde - Dušičky, Halloween
- ❖ Barvy podzimu – Padá listí, zlaté rudé
- ❖ Vrána nese novinu, chystejte se na zimu – lesní zvířátka, příprava zvířátek na zimu
- ❖ Na svatého Martina, kouřívá se z komína
- ❖ Blíží se Advent - příprava na rozsvěcování stromečku
- ❖ Advent
- ❖ Mikuláši, Mikuláši, kdo to tady děti straší
- ❖ Po roce Vánoce přicházejí
- ❖ Těšíme se na Ježíška
- ❖ Bude zima, bude mráz
- ❖ Sněhobílá zima
- ❖ Na tři krále o krok dále
- ❖ Do lesa dnes půjdeme, potichoučku budeme - zvířátka v zimě
- ❖ Zima za polárním kruhem
- ❖ Masopust
- ❖ Chci být zdravý - Zelenina s ovocem dají na frak nemocem
- ❖ Když můj medvídek stůně
- ❖ Ten dělá to a ten zas tohle
- ❖ Březen - měsíc knihy – Od pohádky klíček mám
- ❖ Přišlo jaro, slunce svítí, v zahrádkách je plno kvítí
- ❖ Co se děje v trávě
- ❖ Domácí zvířata a jejich mláďata - Za zvířátky na dvoreček
- ❖ Velikonoce – Hody, hody doprovody
- ❖ Den Země - I když jsme jen malé děti, umíme už třídit smetí
- ❖ Den Země - Voda jako kamarád i nepřítel
- ❖ Bezpečí doma i venku
- ❖ Čarodějka na dvorku, chce startovat motorku
- ❖ Já a moje rodina
- ❖ Tady je můj domov - ČR, Moje vesnice
- ❖ Maminko má
- ❖ Duhový týden
- ❖ Bezpečí doma i venku - poučení před prázdninami, doprava
- ❖ Zvířátka ze ZOO
- ❖ Každá školka má svůj konec

- ❖ Ahoj školko
- ❖ Těšíme se na prázdniny
- ❖ Dinosauři / Pravěk
- ❖ Vesmír - malý hvězdář
- ❖ Co se z čeho vyrábí?

7. Evaluační systém

UČITELKY:

- Každodenní hodnocení vzdělávací nabídky - *společně s dětmi, případné dělání si poznámek*
- Autoevaluace 1x za měsíc - *co se mi dařilo, nedařilo; co se dětem líbilo, nelíbilo; co bych měl/a zlepšit, ...*
- Diagnostika rozvoje dítěte - *průběžné slovní hodnocení, popřípadě písemné záznamy, 2x za půl roku záznam do tabulky rozvoje dítěte; vytváření portfolia dětí; vedení dětí k sebehodnocení*
- Hodnocení výsledků vzdělávání dětí - *naplňování cílů programu – hodnocení ŠVP 2x za rok*

VEDOUCÍ UČITELKA:

- Průběžná kontrolní činnost učitelek (dodržování řádu života dětí v MŠ, vedení diagnostiky a portfolia, činnosti s předškoláky, dodržování pedagogických zásad, respektování přirozených potřeb dětí)
- Hospitace 2x – 4x za rok
- Hodnotící + evaluační zpráva
- Dotazníky pro rodiče 1x za rok